

IVAN PRCHLÍK

odborný asistent na Ústavu řeckých a latinských studií FF UK / držitel Ceny Jaroslava Krejčího pro mladé vědecké pracovníky

„Nerad někomu něco vzkazuji. Ve světě se každý musí zorientovat sám a dospět k tomu, jak to udělat.“

maturoval v roce 1997

IVAN PRCHLÍK

Klára Mastíková (4. A.)

V jakých letech jste u nás studoval?

Maturoval jsem v roce 1997 a nastoupil v roce 1990, tedy na první porevoluční obnovené víceleté gymnázium. Původně jsme měli studovat osm let, ale protože v tu dobu ještě nebyly obnoveny deváté ročníky na ZŠ, tak bylo málo látky v osnovách. Po sedmi letech jsme hrdě odkráčeli středem.

Jak vzpomínáte na studium na GEKOMu?

My jsme se ještě nejmenovali Gymnázium Elišky Krásnohorské, byli jsme prostě Gymnázium Ohradní. Na studium vzpomínám rád. Z gymnaziálního života jsem stále úplně nevyšel, protože mimo FF UK učím i na gymnáziu v Radotíně. Zním to tedy už i z druhé strany. Nejsem ten typ, co vzpomíná na své gymnaziální studium jako na něco vzdáleného.

Jaký jste byl student?

Myslím, že jsem nikomu vyučování nestěžoval. Byl jsem ale celkem komunikativní a občas jsem komunikoval i v situaci, kdy se to nečekalo. Ale doufám, že to většinou bylo alespoň trochu vtipné. Nevím však o tom, že bych kvůli svému chování měl nějaké negativní ohlasy ze strany učitelů.

Byl jste už na gymnáziu zaměřený humanitně?

Ano. Mám tedy i určité konkrétní zájmy, které do humanitních věd nespadají. S napětím jsem třeba sledoval pátrání po Higgsově bosonu. Nikdy ale nehrozilo, že bych šel něco přírodovědného studovat. A ještě výrazněji humanitně jsem byl zaměřený v posledních letech gymnázia.

Co jste na Karlově univerzitě studoval?

Vystudoval jsem dva filologické obory. Mám výhodné postavení, protože jsem filolog mezi historiky a historik mezi filology, což má tu výhodu, že se na mě všichni dívají shovívavě. Ty filologické obory jsem však šel studovat ne s výhledem na kariéru ve filologii, ale právě v dějinách antiky. Považuji se tedy za historika.

Jak jste se dostal na Karlovu univerzitu?

Vybral jsem si dva obory. Řečtinu a religionistiku. Pak jsem začínal mít pocit, že religionista vlastně nejsem. Místo religionistiky jsem si tedy přibral latinu. Mě zajímaly dějiny antického starověku, a tak jsem zkusil doktorát. Měl jsem štěstí, protože v tu dobu nás bylo velmi málo, kteří by se o tento obor zajímali. Ve chvíli, kdy tady na univerzitě bylo potřeba obsadit asistentské místo, jsem k němu měl zdaleka nejbliže.

Zavřel jste po ukončení studia za gymnáziem dveře?

Se spolužáky občas pořádáme srazy, ale čím dál tím méně často. Většinu současných přátel mám až z vysoké školy. Pokud jde o kontakty s učiteli, několikrát jsem se s nimi setkal i na plese. Bohužel po tom, co náš ročník odmaturoval, nastala taková obměna stráží, takže většina lidí, za kterými bych chodil, už byla pryč. Tyhle kontakty jsou prima, ale student má od učitelů, když je přijde navštívit, větší očekávání, než co je možné. Učitel většinou řekne: „Jé, já vás rád vidím, ale musím běžet.“ Sám to tak na svém současném gymnáziu bohužel dělám také. Učitel na studenta v tu chvíli většinou nemá čas.

Recenzoval jste Dějiny světa, které vydal Vyšehrad.

Samotný text napsali Němci. Překlada-
tel přeloží text do češtiny, ale málokdy
jde současně o člověka, který danému
tématu rozumí. Potom je dobré, aby si
český text někdo přečetl a odhalil místa,
která jsou špatně formulovaná, případně
je potřeba sjednotit podobu třeba řeč-
kých jmen. A to jsme dělali my. Na téhle
knize nás pracovalo šest. Já jsem recen-
zoval pasáže týkající se pozdní antiky
a i římských dějin. Na dějiny orientu
a další byl ale už někdo jiný.

Čeho si nejvíce ve své kariéře ceníte? Je to místo přednášejícího na vysoké škole?

Věřím, že toho, čeho si budu nejvíce
cenit, teprve dosáhnu. Dnes je potřeba,
když člověk učí na vysoké škole, aby pės-
toval vědeckou kariéru. Je potřeba psát
knihy, publikovat v odborných časopi-
sech, pokud možno v zahraničních,
a jezdit na konference. Já jsem právě
dosáhl toho, že mi vyjde článek v reno-
movaném zahraničním periodiku Klio,
které se věnuje dějinám antiky. Pokud
bych u toho zůstal, stanu se pro katedru
přítěží. Samotný ústav potřebuje co nej-
kvalifikovanější lidi, kteří jsou ve světě
známí. Ve svých osmatřiceti letech mám
ještě čas. Zatím mi publikace (i ty psané
anglicky) vycházejí jen u nás. S tím, čeho
jsem dosáhl, tedy zatím nemohu být spo-
kojen.

Bylo by pro vás významné působení na zahraniční univerzitě?

My v české kotlině nemáme takové
možnosti, jako třeba mají v Oxfordu,
například co se týče přístupu k moderní
odborné literatuře. Osobně si ale nedo-
vedu představit, že bych delší dobu žil
v zahraničí, nejsem na to typ. Musím však
usilovat o to, abych mohl mít dojem, že
mi místo na Karlově univerzitě nadále po

právu náleží, abych nemusel mít pocit, že
si ho více zaslouží někdo jiný.

Jaký je rozdíl mezi dnešními studenty a těmi před několika lety?

Rozdíl mezi mými a vašimi možnostmi
je ohromný informační boom. Má ale
i své stinné stránky. Mě fascinuje, že dnes
přijdou na humanitně laděnou vysokou
školu prváci historici a neumějí česky.
Příšerný pravopis, příšerné vyjadřování.
Říkám si, jestli jsme to neuměli líp, ale
třeba si nás jen idealizují. Na druhou
stranu jsme neměli dovednosti, které vy
dnes máte, protože byste se bez nich
neobešli. Zříkám se tedy takového srov-
návání.

Co byste našim studentům vzkázal?

Já nerad něco někomu „vzkazuji“, pro-
tože rozhodně nejsem autoritou, která
by si to mohla dovolit. Ve světě se každý
musí zorientovat a každý sám nakonec
dospěje k tomu, jak to udělat. Sám mys-
lím, že v tom je deset procent vlastního
úsilí a snahy a devadesát procent štěstí.
Čím dál tím víc mám pocit, že z devade-
sáti procent si lidi v dnešním světě věci
nezaslouží. Jistě, někdo je pracovitější,
někdo je méně pracovitý. I ta pracovi-
tost nám ale je, nebo není dána. Nejsem
nakloněn odsuzování těch, kteří v životě
„ničeho“ nedosáhli, jako že je to jejich
vina. Z velké části všechno, čeho v životě
dosáhneme, není v našich silách a není
to naše zásluha. Já jsem rád, že se mi to
v zásadě povedlo, že můžu být spoko-
jený, a těší mě to, jsem za to vděčný.
A studentům bych přál, aby se jim to také
povedlo.

Mgr. Ivan Prchlík, Ph.D

Působí v Ústavu řeckých a latinských
studií FF UK. Je Držitelem Ceny Jaro-
slava Krejčího pro vynikající absol-
venty českých vysokých škol.